

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

ԿՄՈՒՆԻՍՏԻԿԵՐՈՒ Համար կրնայ գիտնել նաեւ
ԿԱԼԱԹԱ, ՔԱՌԱՆԹԻՆԱ ՓՈՂՈՑ, ԼԵՈՆ ԽԱՆ
ԹԻԻ 7, 8

Տարեկան 100 զրշ. Մեծիս
վեց ամսեկով 50 » »
Եռամսեկով 25 » »
Թղթատարի ծախքը խմբակային յ կան լրացյ
(Դրամով փոխարեն փողով պիտի փուլ կ'ընդունուի
100 զրշ-ին 15 զրշ. զեղավ)

10 ՓՆՐԱՅ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ և ԳԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐ

Յուլիս 12-ին նախին չընդարձու-
թեանս գրած ընտրողական ցան-
կերը կատարելապես կ'արդարային-
մեր այս առաւելին ։ Երեք չոր
ցանկեր կային որք Բարձրադին կը
տարբերէին իրարմէ, և զիտար կը
թուէր համաձայնութիւն մը գոյա-
նել Երեւոյթաններու միջեւ ։ Եթէ

Նույն թվականին Մարտիկի անունով հիմնադրվեց Կոմիտասի անվան Մարտիկի մանկապարտեզը, որը 1925 թվականին անվանափոխվեց Կոմիտասի անվան մանկապարտեզ։

Ինչէ՞ պիտի ընեն, ահա առիկ խնդիրը՝
կրնայ բնականապէս շնորհակեան ա-
րկայ ըլլալ։ Մեր Թաղերու մէջ տեղ
կը պատահի տակաւին դրերուն ա-
ղին զէջ մը՝ անխնամ թողուած փռչե-
լու մէջ, աչքէ ու կրկն անտես կ'ըլլու
զէջն եւ անորդ ճիւղերը, որոց նո-
թիւնն ու ժամանակն անցայւն է։ Ինչ
է՞ Օրթաղիւղի թանդարանը . ո՞րն են
զիւ փարձարանի գիւրերը, ինչ լանի
ծառային Սամաթիոյ դրապարանի
ծերերը, ինչ բլրին զայսօր նոյն իսկ Ս.
վարժարանի թանդարանի գիւրերը։

Անդրեաս չէր^ա՞ւ այս տարի ալ... ամիս-
տառա՞յ լաւապէս քսուել-չեալ, մէկ օր
նր օր Աղաբէկեան Մարգրիտ է-Ֆի. Մա-
նապարպանի դրոց պիտի հօգէ՛կ. ու լա-
ւեր պիտի հրատարակուի. ինչո՞ւ. թխամբ
միմբ, ու սպասեցե՛մք: Օրեր անցան,
սահա քարձակ ոչինչ: Մարտիսկի է-
լի, Մատնապարպանի լիճհան է իրբեւ-
ելի մեր հասարակայնի ամէն հաստա-
թխանց: Իրաց այս ընթացքն է որ
հասարակութիւնն մէջ վատահուլ թի-
ւոյնիս երկեղեղական, կրճատկան մեծ
զուլութեանց մասին: Կտակիրբու չնոր-
վաներբու, կայրւածոց, խաչերու եւ
կրճեղեղան այլ սպասուց մեծ հարստութիւն
եղած մեն հասարակայնի հաստատու-
նք, իսկ այսօր անոնց հեռքն անզգա՞ծ

ՀՐԱՆԴ.

ՍՏԱԿ ՎԱՍՏԿԵԼՈՒ ԱՐՈՒԻՍՏՆ

Պիտին փախաբեկն անզլիականնէն ամ-
տոյշովին հայերէնի թարգմանիկ ժողովուր-
դան խիստ օգտակար գրքերի մը, այն է
ՍՍՍՀ ՎԱՍՏԻՆԷՆՈՒ ԱՐՈՒՆԻՍՏԻ (Կ), և
Սէ ունեանայի ժամանակ ևս գրելու այն
կարողութիւնն որ կ'անկախուէ այժմ ի-
տաւորաբար ամէն գրողներէ։ Սակայն առ
հարկուորէն ունեցած աէլս յաղթանակ կը
տանի իմ անբաժանախմբեկման վրայ և
ընէ մէջ զիս զէ՛ն զազախար մը տալ յի-
սակ մասնակիսն մասին՝ որ կ'ուսուցանէ
նզ ո՛չ միայն ստակ վաստակուն աղունու-
նը, այլ կը խրատէ զմեզ չտխալել մեր
պէման մէջ, ընտրել պատշաճ ընտկա-
նէն, պարտք ընել խուսափել, յարա-
բեւել, ընտնիս մեր բոլոր կարողու-
նեանքն ընելով, մեր անձնական ջանքից
ուայ միայն վստահիլ, գործածել լուա-
նէն գործիքներն, մեր գործիքն անխն չանդ-
էլ, միշտ օգտակար բան մը ունենալ,
յոյր գեր ի վերայ պակկ առանց լինելու
անդադուող, չցրուել մեր կարողութիւն-
ըն, կարող ու կանոն ունենալ, լրացիլ
բարձր, գգոյշանայ «Ի զորդէն օտար
ըրթանուիք ինքներէն», առանց ապահ-
ւելեան ուրիշի անուան չդարձնել փո-
նակակալիլ, մեր գործն ազգապարել
ճակտորդաց մեր քաղցր ու քաղաքավար
էլ, լինել եղբորմա՛ն, չլինել դափտու,
հպանակ վերջապէս անձին լրջմտու-
նէն և Անուսափիկ լին՝ որ պիտի ուսու-
նէ մեզ յարկուորէն Պարտնը՝ Արդարեւ
տա զո՛ս պիտի լինին ելէ՛ն յաջողիմ իր

Ա.ԶԳ. ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԸ

Ինչէ՞ պիտի ընեն, ահա առիթ խնդրո՞ւ
կրնայ բնականապէս շնորհակեան ա-
րկայ ըլլալ։ Մեր Թաղերու մէջ տեղ
կը պատահի տակաւին դրերուն ա-
ղին զէջ մը՝ անխնամ թողուած փռչե-
լու մէջ, աչքէ ու կրկն անտես կ'ըլլու
զէջն եւ անորդ ճիւղերը, որոց նո-
թիւնն ու ժամանակն անցայ ճէ։ Ինչ
ժէ՞ Օրթաղիւղի թանդարանը . ո՞րն են
զիւ փարձարանի գիւղերը, ի՞նչ լանի
ձառային Սամաթիոյ դրապարանի
ձերքը, ի՞նչ բլրին զայսօր նոյն իսկ Ս.
վարժարանի թանդարանի գիւղերը։

(*) Գործ Ռ. Թ. Պարենովի Ամերիկացի ան-
սւտոնի ցուցամարդոյն որ եղեւ խորին խորհող,
հեշտին գրող և միանգամայն պերճախօս :

միտքը լաւ բացատրել, իսկ եթէ չստի-
զիմ յանդիմանքն առնէր պիտի ըլլայ որ ամբ-
արեւ զիս կրկին ձեռք առնուլ ժամկոտած
զրկելս, սաղի փետուրս ։

Ա.

Ստակ վատիկը որքան դեւրին նը-
կատուի, զայն պահեն աշխարհի մէջ ա-
մենէն դժուարին բանն է, կ'ընէ Պարնըմ
Արդարեւ այսպէս ալ չէ՞ ։ Մեր երկա-
սարկերն ոտակ կը վատակին, բայց զայն
պահելու արուեստն ու միջոցը կը պակսի
իրենց ։ Պարնըմ հարստանալու զոգորի-
րը չեն զգար ։ Զարնըմ մ'ալ չենք մէջ կը
կայոյնէ ։ Տարնըմ 100 ոսկի վատակող եւ
101 ծախսողը արարածոյ էն թշուառն
լինելով, մինչդեռ տարնըմ 100 ոսկի վա-
տակող եւ 99 ծախսողը մահկանացոյն
երջանկագործն կը նկատէ ։ Գիտենք թէ՞
կը յարէ Պարնըմ ինչպիսիք ինչոր
ատուի ինչն է, դիտենք նաեւ թէ՞ նկատու
մ'ուրեղով նկատուի մ'ալ չենք կարող
պահել ։ ասկիս անանկութեանց զէպքե-
րու մեծ մասը ուրիշ ամէն կէտերէ աւելի
այս կէտին վրայ սխալէ ատա՞ իրազայ
։ Զնախիտ խնայողութիւնը սխալ հասկը-
ւած է եւ մարդիկ իրենց ամբողջ կեան-
քը կ'անցնեն անանց պատշաճապէս դիտ-
նալու թէ՞ ինչ է այս սկզբունքը ։ Խնա-
յողութիւնը պէտք է վնասել զծնու-
նական մէջ ։ Եստեղ ինչոր ծախսը կը խնա-
յողութիւն ըլլած կըլլան երբ լուսացարար
կ'ընէ քանի պարսն կը զգուշին եւ երկու
դահլիսին դնած մը քաշ պտուղնուն քա-
ստունս քաշայ բեւեռակն ծախք կը վճա-
րեն ։ Այս կարգի մարդիկ երբեք ինչպիսի
չեն կ'ընար համարուի ։ Զնախիտ խնայ-
ողութիւնը, կընէ Պարնըմ, միշտ երբ
մեծութիւն նուազ ընկերուն մէջ կը կայանայ
։ Հաղիւր ճին հարգանքները քիչ մը ժամա-
նակ եւս, մի՞ ունենար զոգ մը նոր ձեռ-
նոցներ, կարիտը ոտը ճին զգետող, եւ
թէ՞ պէտք ըլլայ աւելի պարզ անուոյ իսկ
ա՛ւ, որդէս զի ամէն պարզապէս մէջ,
եթէ անանկապ զէպք մը չպատահի, երբ
մեծաբը իրազայ ըլլայ ։

Երբ մարդ անպա՞մը ինչպէս տրվի
աւելի գործնականութիւն պիտի զգայ խն-
քով խնայելուն քան անխնայ չափաւուն
մէջ ։ Ա.՝ կ'ընէ Պարնըմ, տեսակ մը
եւ ինչ նշանակէ՞ քու ամէն ծախքը եւ
այսպիսիք անպիտան կը կամ չափով ալ
ծախքեր երկուսն սինակայ բաժնէ, սիւ-
նակայ միշտ վրայ «պիտանիք» եւ միւ-
սին վրայ «անպիտան» բառերը դրելով ։
Պարնըմ տեսնու այն ատեն որ որ վերջին
սինակի գումարը կ'ընեն, եւսպարտիկը
եւ յաճախ տանապարտիկը աւելի պիտի
ըլլայ քան անպիտան, այսինքն պիտի
տեսնեն որ զերկուսն համար վատ-
նայ գումարող տանապարտիկ աւելի պիտի
ըլլայ քան կեանքի իրական պիտանի
հա-
մար ծախսած գումարը ։ Պարնըմ ըսած է
թէ՞ ալլոց աչքը զմեզ կ'ընէ որ կ'ընենք եւ
ո՛չ թէ ըսեն մեր աչքերն ։ Եթէ ինչ գա-
նա՞ծն աշխարհ կայ ըլլար ըստիւր հա-
ղուստնքու ու կարասեցի հողը պիտի
հոգնանայ ։ Ի՞նչ կ'ընեն ինչ համար եթէ
այսպէս՝ ու այնպէս չ'հաղուիմ, ի՞նչ
խեղճ դադարաւ պիտի ունենան իմ վրայ
եթէ այսպէս ու այնպէս չ'ծախսեմ ։ Ան-
մասնական որ զմեզ կը կործանեն ։ Թէ
ամենքին հաստատ կ'ընէ փառաւոր ճըշ-
մարտութիւն մ'է, ասկայն դժբաղդաբար
հաստատ հարուստ չ'ընէ ծնած եւ երբեք
պիտի չ'ծնիր ։ Դրանք տպաւորուի ունի,
եւ ալ պէտք է ունենալ որպէս զի անոր
չափ հարուստ երեսմ ։ Ո՛չ, սխալ է այս
եթէ չ'ուսն կարողութիւն սպասուի բըռ-
նելու մի՞ ըսենք եւ որ եղիւր զրացոյց
ցուցնելով որ անոնց տպաւորուեալ կրնա
անոր չափ լաւ ապրել ։ Եթէ անկարող
վիճակով սպասուի բըռնել երբեք պիտի
չ'կարողանա հաւատարմեցնել այլոց որ զրա-
ցուցող չափ հարուստ եւ փառապիտե-
թիւնը ո՛չ որ պիտի խաբէ, այլ ցու-
միայն պիտի նեղուի ։ Աղքատութեան
առաջնորդող ճամբան բռնելով երբեք հա-
րուստ չ'ես կրնար ըլլալ ։

ՄԻԶՈՒՆ

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՄԵՋ

Վաճճ հաշիւն Աւելի մը ։ — Յորդան
Նախորդին Գ. ողջ մնայ Արեւելոյ մէջ
հիմնական զգալի փոփոխութեանց զրկելէ
չը ձեռնարկուեալ Տեղացի Պարնըմ
հաստատելուն ըլլալով հանդիման չ'ունեցան
եւ հոգնին զիս քաղաքական իրաւունք-
ներէն եւ ոչ մին, եւ իրենց արեւմտե-
կան վիճակը կը մնայ ենթակայ միշտ ոչ
թէ Պարնըմ օրինակ՝ այլ իրականական
արամալութեանց, անպէս որ զաւելի
հոր, մոր եւ անունայ պարտքերն ու ի-
րաւունքներն Պարնըմի մը ունեցած-
ներէն բոլորովին կը տարբերին ։ Հրեայք
միայն ընդունուեցան իրենց քաղաքացի
1870ին, երբ, իրենց կրօնականներէն մին

րուն Պարնըմի զաւակ փաստարան
Գրեմիւն, Նախորդին Գ. անկուսէն յետոյ
առժամանակեայ կառավարութեան մէջ
ստացած դիրքէն օգուտ քաղելով հրա-
մանադիր մը կործնել կառավարութիւն
առատարարութեան հոգով Հրեայք ծանո-
ցուեցան ալ անոնքնու իրենց Պարնըմ
սակի քաղաքացիներ ։ Բայց 1871ին
յետոյ Ալեքիս սկսաւ անարկայ ըլլալ
մասնաւոր ուսումնասիրութեանց, որոյ
արդիւնքներէն մին այն եղաւ որ Պարնըմ
թիւնը պարզապէս դրական բոլոր այն
կառավարներ որք վաղիք էին ։

Երբ Գրեմիւն իրենց անար-
կուեցաւ թէ վաղիք ընտրեալ իրականակն
է եղած կ'ըսենք պաշտօնէն, մեկիւրեքու
եւ այլ քաղաքացիներն անատարարութեան
համար եկամուտներ հաստատել, եւ թէ
անանց վաղիքի դրութեան իրականական աշ-
խարհի մէջ անոնց ծախքերը կարելի չ'ուի
ալ ըլլայ ուրիշ կերպով հողալ, Պարնըմ
կան կառավարութիւնն ասոր վրայ խոս-
տացաւ ամսականներ կապել կ'ընակա-
նայ եւ աղօթականեցաւ պէտքերը հողալ,
հիւշ, ինչպէս Պարնըմի մէջ, նորիս
կողմէ ընկ իշխանապետութիւնն այսօր
անանց յաջողեալ հաւանականութեան ։

Պարնըմի կառավարութիւնն սա-
կայն իր այս յանձնարարութիւնը մինչեւ
ցայսօր չէ կատարած ։
Պարնըմի տեղակալը Պ. Պարնըմ որ
այնքան իմաստասէր է որքան կ'ըստացէ
կարծիք յայտնել թէ հարկ է կատարել
այս կառավարական յանձնարարութիւնն
եւ այս բանին համար կը խնդրէր յայտնել
125,000 Քրանդի վարկ մը ։ Մենք կը դա-
մանանք իսկ որ Պարնըմ այս անորձան
պարտադանց գումար է ։

— Եւ իրազայն որ Պարնըմի մարա-
քաղարին մէջ հաստատուած Ռուսիոյ ան-
կեղծ դիտումներն անկեղծաբար արտա-
յայտող Պարնըմի թիւնը մ'է, կը զրէ-
« Ռուսական ազգին ամէն դասակար-
գայ կողմէ եղած ցոյցներն ի յայտ բերին
այն փոխադարձ բարեկամութեան եւ վըս-
տահութեան զգացումներն որով վառուած
են երկու ազգերն ալ ։ »
Բայց կը յաւելու թէ պէտք է կար-
ծել թէ այս զրկելու քաղաքականութիւն
սիւս պիտի ուղէ Արեւելքի վրայ նորէն
աչքը դարձնելու ։ Այսօր սկսեալական եր-
կաթուղին անոր ուղարկութիւնը ուղղած
է Հիւսիսային գաւառացի վրայ որք կը
յանդիման ի ինչպիսիս Ուկրաինա ։

Ռուսիա եթէ զէպ ի Հայաստան չ'աչք
այն ալ ուրիշ մտք պիտի չ'ըլլայ բայց
եթէ հոն ապրողութիւնն անպիտանել
հիւշ ինչպէս իր միւս սահմանայ վրայ ։
Այս ամէն յորդանանքուն միակ պա-
կատութիւնն այն է մարդ կը կարողալ զա-
նոնք անանց շատ հաւատարմեցնել պա-
րունակութեանը ։

— Աւելի մը Խորհրդարանի ընդհա-
նէն պէտք է կատարել ըստ օրինակ
6 օգոստոս 1893ին ։ Այս՝ օրինա-
պէս որպէս թուականն է, բայց մեղ-
դիւն մէջ ուրիշ օրէնք մը, բարձրագոյն
քան միւսը՝ Ժողովրդեան կամբն է, որ
երբ մասնակի ընտրութեանց մէջ որդա-
կի ի յայտ կուգայ, իշխանութեան զուգը
գտնուող կուսակցականը պարսի անոր
առջեւ խնայելի ։ Երբ Սովետիկ ոչ
մէկ հարկ ի դրո՞ծ դնել չ'ստատիկ ժո-
ղովրդեան կամայը իրեն ի նպաստ ուղ-
ղութիւն մը տալու համար ։

Բայց պատճառն ալ իր փոխադրին
բոլորովին հակառակն է, զի այս վերջին
երեք տարիներ կատարուած ընտրութեանց
մէջ կատարուեալ երկարաւորանքը չա-
նեցան տան ու հիւշ պիտանք որ ա-
ռա՞ջ պահպանողականաց կը պատկանէին ։
Երբ Սովետիկ չ'իշխարէ, եւ որպէս
զի մեծամասնութիւնը իրեն քաղաքակա-
նութեան ծրարին հետ հաշտեցնէ, անկէ
զուրկ կը նստէ փոքր առ փոքր ինչ որ
հին ու ծրար է եւ հոն կը ներմուծէ այն
ամէն խաղաղութեան որոյ համար կը-
րատութեանը որին ի լաւին կը մարտնչէին
մինչեւ վերջերս ։

Այսպէս, Ժողովրդեան ձեռնարկ կը-
թութիւնն ապաւ համար Ազատականաց
հին առաջարկն ձեռք առնելով, պահպա-
նողականը զայն բերին խորհրդարանին
առջեւ ուր ընդունուեցաւ անցեալ չարթու
առաջին ընթերցմամբ ։

Ազատականաց Ժողովրդեան որչափ ալ
կորոպուտի երեքը արդարանալիք չ'ունի,
զի այլ ծրարին ամէն օր, նոր ծնելիք
զաղապարաց, վարդապետութեանց ծրա-
ղիւն է ։

Ա. Զ. Դ.

Ամառուան եղանակին պատճառաւ Բե-
րայի Աղզային Արուեստանոցի տրուելիք
պատուէրներն պիտի ընդունուին միայն
երկու չարթի եւ հինգ չարթի օրերն, ա-
ռուստեան ժամը 2 1/2 է ը. թ.) մին-
չեւ 9 ։

Հետեւաբար կը խնդրէ պատուա-
րան յաճախորդներէ որ, եթէ պէտք ու-
նենան, սոյն ժամերուն զիմն հաստա-
տութեան անօրինակութեանը ներքայ ամ-
ոյս եւ յառաջիկայ օգոստոսի մէջ ։

15 Յուլիս 1891

(ԿԻԿ)

ՀԵՌԱԳԻՐՔ

Պարնըմ, 28 Յուլիս
Բեւեռայնը կը ծանուցանէ թէ՞ վեր-
նէլմ կայր երեկ կը զանուէր ի Մարտ-
մէջ, ուր գործելու անօրինակութեանը ը-
րաւ ։ Առողջական վիճակն Նորին վեհա-
փառութեան գործադրիչ է ։ Հօգնածոյէն
այսօր պիտի մեկնի ի Թրոնիէմ, կայսեր
ուղեւորութեանը եւ անոր տեղադրութեան
մասին ո՛ր եւ է փոփոխութեան չէ եղած ։
Ան-Բեթրապուրի 29 Յուլիս
Զարեկիւր կերակի հասաւ ի Օմար ։
Բարեկ 29 Յուլիս
Հանրապետութեան նախագահը գնաց
ի Փոնթիւպոլ, եւ Պ. Պարնըմէ Եւրոպե-
պէն ։

Ան-Մանուէր կերակուողը արկածին
իրեն պատասխանատու, ձեռնադրուե-
ցան վէշանին փոխ-կայարանապետը, ընդ-
հարող կառավարին մեքենապարս ու հը-
րոյսպարն ։

Վիշնա, 29 Յուլիս
Քարնի կ'ունի վիշնայէն մեքենա-
լիւ, ընտանապարս արքունեաց, ուր պիտի
մնայ քանի մը օր ։

Հոսմ, 29 Յուլիս
Պարնըմի կը հաստատուի թէ ընա-
քօշրայի հետք չ'կայ Երթիւրէի զաղթա-
կանութեան մէջ ։ Տեղեւոյն առողջական
վիճակը միշտ լաւ է ։

Բարեկ, 29 Յուլիս
Լրագիրը կը հրատարակեն չորհուր-
ական հեռագիրն զոր Զարն ուղղած է
առ Պ. Քառնոս եւ արաւ առ Զարն ուղ-
ղած չորհրդականութեան գիրը ։
Ան-Զարնը կայսրը կ'ընէ թէ՞ հիւսիսի
Պարնըմի հաւատարմին ի Գործադրու-
նեկարութեանը անհերքելի վկայութիւն
է այն խորին համակրանաց որ կը միացը-
նէ Պարնըմ Ռուսիոյ, Զարնայէն չոր-
հակալ կ'ըլլայ Պ. Քառնոսի այն հանգիստին
համար զոր զգացած է հիւսիսակալելով
Պարնըմի ծովային սպային ։

Իր պատասխանին մէջ Պ. Քառնոս չոր-
հակալ կ'ըլլայ Նորին վեհափառութեան
իր բարեկամութեանը համար եւ կը
յայտարարէ թէ՞ այն զգացումներն զոր
Նորին վեհափառութիւնը կը յայտնէ, յետ
այն անմոռանալի ընտրութեան զոր Ռու-
սիա ըրաւ հաւատարմին, անհերքելի ապա-
ցոյցն է փոխադարձ համակրանաց ։
Զարն հեռագրի հրատարակութիւնը
մեծ տպաւորութիւն առա՞ջ բերաւ ։ Մա-
մուր կը հաստատէ թէ՞ Պարնըմ-
համակրանաց համար այս կայսերական
արտայայտութիւնը ինչպէս կ'ապացու-
ցանէ թէ որչափ ամբապնդ է երկու ազ-
գերը միացնող համակրութիւնը ։

Պարնըմ եւ վիշնայէն կը ծանուցա-
նեն թէ այս մայրաքաղաքներու լրագիրը
չեն ծածկեր իրենց զգացած դժգոհութիւ-
նը Զարն առ Քառնոս յոյժ հեռագրին
պարունակած բացատրութեանց մասին ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՊԱՏՐԱՐԱՐԱՆԻ ԾՈՒԹՈՐ

Վաշնայէն որչա՞նք
Բաղէի կ'ընէ եւ Քար. Ժողովու-
րը Նորոգ ընտրութեամբ վերակառ-
մուած ըլլալով, այդ վերակառմու-
թիւն տեղեկագրութեան էր ։ սակայն,
ըստ Բաղիւնցոյ սովորութեան, այդ
տեղեկագրերը թերեւ ըլլալով որոշ-
ուեցաւ ըստ սովորութեան, Բաղէի
տեղեկագրերը վերադարձնել, որպէս
զի անթերի Պատրարարարան վերա-
դարձուի ։

— Կարնի Քար. Ժողովի անդամ-
ներէն երկուքն հրաժարած է անոնց
տեղ ուրիշ երկու անդամ ընտրուած
ըլլալով, անոնց ընտրութիւնը վա-
ւերացուեցաւ ։

— Ժողովը վարչական դասի մ'ալ
ստաւ Նիկաթի թիւի Թաղ. Խոր-
հուրդին Նիկաթը եւ Ժողովի թիւին
պատկանելու բաղին ունի, եւ իրեն
Թաղ. Խորհուրդն ալ ինչոյ մը
սովոր կարծիք է թէ կրնայ ուղ-
ղակի դիմել Պատրարարարանին,
քանի որ Պարն Պատրարար. Թու-
քից համայն Հայոց պատրարարն է,
եւ այսպէս ալ ըրեր է Սահայն Ժողովը
։ Դժուր է զրկել այդ Թաղ. Խորհուրդը
որ ըստ հաստատուեալ կարգ կանոն
պէտք է որ դաւառայ Թաղ. Խոր-
հուրդներն դիմեն իրենց վիճ

առաջնորդին եւ անոնց միջոցաւ ներ-
կայացնեն իրենց խնդիրներն կեդր-
վարութեան ։

Իսկ եթէ ինչոյ տեղեւոյն Ա-
ռաջնորդին հետ ըլլա՞յ ։

— Ռատար. Բաղ. Ժողովի մէկ հինգերորդ մասը, այսին-
քըն 7 անդամը դադարած ըլլալով
Ա. վիճակաւ նոր ընտրութիւններ
կատարուած էին եւ արդիւնքը Պատ-
րարարարանը տեղեկագրութեան է ։
Քար. Ժողովը այս ընտրութիւնները
վաւերացուց ։

ՊԱՏԿԱՆԵԱՆ

Նոր—Նախիջևանէն կը հաղոր-
դեն թէ՞ Բաղիւր Պատկանեան գը-
նացիք է Պատրարար. համարային
ջրերը դարմանելու համար իր խա-
խուտ առողջութիւնը ։

Շատ խեղճ կը նկարագրուի մե-
րանտաւործին առողջական վիճակը
նա որ երկու երեք տարի առաջ երբ
այնքեւ Պարն այնքան կոյտառ,
ուրաւ, առողջ այժմ եւ ոսկր դար-
ձած է ։ Դեմքը նիհար, աչքերը խո-
ւոյնացած, եւ կը տառապի հաղէն ։

Քիչ յոյս կայ թէ՞ Պատկան-
եան առողջանայ, վասն զի իրեն
կը պակսի առողջանալու առաջին
պայմանը, դրամը ։ Բանաստեղծը,
որ հայր է բաղնիքի ընտանեաց,
չափ խեղճ գրութեան մէջ է ։ Ամէն
կողմէ ընդունել է . . . յուսակցական
համակրան ։

Ի ՊԱՆԻՍ

ՊԱՏՈՏՈՒԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պատկան Պարնըմ մէկ տեղեկագրին
վրայ Նախարարաց Խորհուրդը հետեւեալ
որոշումը առաւ է, որ վաւերացած է
կայս. Իրատեղ ։
Յայտնի է թէ երբ ո եւ է անձ իր
անունը տարեկը կամ ծննդեան թուա-
կանը սխալ արձանագրուած ըլլալուն հա-
մար սրբազանութիւնը խնդրէ եւ օրինակաւ
պատճառաւ չ'ընայ անձամբ ներկայանալ
։ Պարնըմի տեսնելու կողմէ երկու պաշ-
տեանարաններ կը զրկուին ինչպիսիք
ընտանաբար, վիշնայն անձամբ լաւ
համար ։ Խորհուրդը երբեմն հեռաւոր
վարեր ընտանեկող պաշտօնեայ կատար-
ուին աւելորդ ծախքեր ընել ։ Այդ, ո-
րոշուած է որ այդ կարգի պարագայնե-
րու մէջ զրկուած պատճենէն ծախ-
ման համար իրեն ճամբու ծախք անուշ օ
զուր, կէսն այն 150 դրուին, որ ճա-
րու ծախքի իրեն նուազական քանակ-
ութիւն կ'առնուի երբ Զեւրէ ու Բեւեռ-
քի զործողութեանց մէջ Թաղ. Խորհուրդն
հա-
մար պատճենեայ կը զրկուին մեծաւ
բայ ընտանաբար, Նախարար. Խոր-
հուրդը նոյնպէս որոշած է որ յ՞ ծա-
խուց վճարուեալ անկարողներ ազա-
ման ։

Ն. Վ. Պարնըմի չորհրդի անդամ
ըլլալով, վեհափառ Սովետը անոր ա-
ռողջութեան վրայ տեղեկութիւն հաղը-
նող հեռագիր մը զրկած ։ Պարնըմ վե-
հապետ չորհրդականութեան հեռագրով մը
պատկանեցած է ։
— Մարտային վերահսկութեան առա-
ջարկութեան, որ լուծած է Պատկան-
ի Պարնըմ ու Նախարար. Խորհուրդը կող-
մէ եւ վաւերացուց ։ Իրատեղ ։
— Մարտային եկաւ զեւրեւրեւր կարտի-
ները քննելու հար հար կարեւալ չորս
պատճենէն 2 1/2 ամսական յոյս
կացուած է ։

— Քար. Ժողովի վիճակներ հրամայած է
ուր որ անկ որպէս զի մարտականաց
արդիւնքի թիւ տհաս կամ աղուած
պտուղներ թաղապետութեան պաշտօն-
եայք ծո՞ղկալի տան պիտի այս կար-
գի պատկար ։

— Երեւանի հոսին մէջ երեւոս-
գաւ խնդ մահուան պատժին դատա-
պետ է իր մարդապան ամբաստան-
եալ միջոց անուն անձ մը ։
— Հաճախ կ'ընայ թէ Եւրոպ. մէջ
ընդ Բեւեռ անուն անձը Եւրոպ. օրի-
նորդէն գտած մը համար է ։ Տեղեկա-
կանութիւնը խուսափութիւններ պիտի
ը տայ ։

— Ռատար. Ժողովը Զարնայից է
վար. Ժողովը սպասարարներն մէկը, սի-
կանի թղթի գործարանապետ, որ տարի
մը առաջ 800 ոսկի գողցած էր իր վար-
պետէն ։ 300 ոսկին իր վրայէն գտած են ։
— Ռեւորմ. — Իմանալով թէ Թոր-

միայն մարտարանին մէջ բաղնիքի մար-
դը խնդուելուն պատճառաւ անպատար-
մունցի պակասութեամբ կը նեղուին,
վեհափառ Սովետը հրամայէ եւ որ հը-
պատասխանայ յանձնարարող մը կազմուի,
եւ 1000 օսմանեան ոսկույ դուստր մը չը-
նորանէ ։ Զուտաւ է որ մեր Օրոտա-
փառ վեհապետին օրինակին պիտի հետե-
ւի ամէն օր ։

— Օսմանեան հասարակ. — Կայսե-
րական կառավարութիւնը նոր թորրիտա-
ձիւնքու չ'ընալ ինչու համար պայմանա-
գիր մը կ'ընալ ըլլալով, Թեւ

ՊՈԼՍԵՆ ԴՈՒՐՍ

Եւթնէ Բէլ. — Հետադիր մը կը ծա-
նուցանէ Եւթնէ կուսակալ Եւ իր. գը-
րարամանի հրամանատար Հատան Էտիպ
փաշայի բարեկամորդ ժամանակն Ի Սէնտա-
— Պարսկաւ Բէլէն. — Այս ձեռ-
նարկը կը բաղկի խաչնդոտներու որք կա-
րող են անոր գործադրութիւնը կատարե-
լապէս արդիւնէ կը չյաջողին անոնց ա-
ռաջին անկողն. Դրամադրութիւն մեծագոյն
մասը գործածուած է թէմպէրի գնելու որ
մեծաւ մասամբ մասնաւոր անձանց ձեռքը
կը մնայ լաւաւ. Այս գէպը կ'երեւի
թէ ապրիլի 15-ին ըրած է Լոնտոնի հրա-
պարակին վրայ, որովհետեւ Բաժնետոմս-
ներուն գինն ինկած է անս :

— Քաղաք. — Ամսոյս 13-ին 3-ի մա-
հեր պատահած են Ի Ճիտտէ :
Ճիտտէն եկած հետադիրէ մը կ'ի-
մանանք թէ ուխտաւորը հետգնեալ նաւ
կը մանկն իրենց տեղը գտնաւորու համար
16-ին 75 մահեր պատահած են Ի Մէքթէ-
Հալիպի մէջ 6-ի հոգի բռնուած ու 23
մեռած են :

Մարտի մէջ, 15-ին եւ 16-ին, մէկ
հոգի բռնուած ու մէկ մեռած է :
Տարալի մէջ, ճէպէ-Սէմանի մօտ,
10-էն 15-ը յաւիտ, 17-ի հոգի բռնուած եւ 5
հոգի մեռած է :

Անտիպի մէջ ոչ ոք բռնուած է :
— Սուրիոյ մէջ Տրիպոլիոյ ընտիրէք
թէ տեղւոյն իշխանութեանց եւ թէ Բ.
Դրան զանազանք են երկուստեան կողմ-
վարութեան կողմէ իրենց երկրին վա-
ճառներուն վրայ բառանքիմ հաստատ-
ուելուն համար, մինչդեռ Տրիպոլիոյ եւ
չրփակալի մէջ քօլեզա չկայ :

— Պետական խորհրդի որոշմամբ զոր
վաւերացուցած է Կար. Իրաւ մը վերա-
սին արեւի կառուցութիւն Մարազկերտի կա-
մուրջն որ վերջերս փրկած էր. վերակա-
ռուցման ծախսը կը հաշուի 885,000 զրշ.
Կառուարը քարաշէն պիտի ըլլայ :

— Օսմանեան սրահային Ռաշալի մէջ
նոր հաստատուած մասնաճիւղն սկսած է
գործառնութիւններ ընել :

— Ռուսիոյ մէջ ալիւքներուն դէմը 25
քօլեք արքայապետ է :

ԴԵՍ ՈՒ ԴԵՍ

ՀԱՆԱՊԱՐԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊՄԱՍՏ

Պ. Ժիւլ Լըբլէ, դատաւոր Պրու-
տէի Դատարանին, նախկին նախարար
Պրուտէի Աշխարհագրական Արքայա-
կան Պէլժ Լիւթիլիան, պատ-
մեց զանազան արեւմտեան այն փոստա-
ւոր հաստատութեան զոր վերջերս կա-
տարեց մեր երկրին մէջ, Նոյնան Տա-
պանին ի ինչոր երկայնով, Ուղած է Մա-
սիսի վրայ Լիւթի Զէյի անոր համար որ
Ատուածաճնեւի հոգաւոր ընտն ան-
մատելի հոգաւորած է Ռուսական իշ-
խանութիւնը ի զուր ազգաբարձուն են ի-
րեն թէ ինչ վանքի կենդանութիւնը
զինքն ապր վերելքով, Իւր պաշտօնաբե-
քը չորստար, եւ որովհետեւ կը մերժե-
ուելից տալ իրեն այն պատճառաւ որ
Մասիսի վրայ ընտիրող եւ Մասիսի օտար
ընտիրներն խաղաղներ վերջերս ըն-
դանաւ են կ'ընտրէ իր ուղեկիցներն Եւ
անոր տանց ձախող միջոցաւորներ
զինքը կը տանին մինչեւ Ման-Պրանի հա-
ւասար բարձրութիւն մը. բայց այնպիսի
կը մերժեն վերելքը չարունակել, թէպէտ
ընտն բարձրագոյն կատարել 400 մետր
միջին մնացած էր. Եւ անա ինչպէս ու-
ղեւորը չէ կրցած հետք ընել Նոյնան
տապանին կտոր մը :

« Պ. Լըբլէն պատմութիւնը մասնա-
ւորապէս յաջիչ եղած է երբ պատմած է
աւաղարկութեան տեսարանը որ տեղի ու-
նեցած է լոնտն վար ինչաւ անոններն,
3000 մեղր արքայապետին վրայ Եւ Յան-
կար իւր արքայապետ իրեն հետ կը
բռնուին իրենց վարձքի վարձանք տալիս
եւ մինչեւ իսկ պատմանին կը հանեն ի-
րենց տակաւի դաշտները. անոնցմէ մին
նոյն իսկ հրապարակը կը պարզէ. գնտակը
իւր անանջն քօլէն կ'անցնի ստեղծել եւ
իւր մարդը մինչ Զէյը կը ծախէ. Պ.
Լըբլէն ինչպէս կրցած է օձիքն աղտակ
սպառի ծանր պարագայի մէջ, Զայց
կրկնել շատ երկար կը տեւէ, եւ, կ'ը-
սան Պրուտէի լրագիրները, այդ ամենը
պարզել թաղարկական պատմութեան մը
մէջ որ ժիւլ Լըբլէն վէրնեան վէպի մը բոլոր
չանհետարկութեան ունէր եւ որ գերազան-
ցապէս հետաքրքրեց իւր բաղմամբ ուն-
կողիները :

(Խլա)

ՃԵՄԱՐԻՏ ԼԱՒԱՏԵՍԸ

Երբոր աչքերս բացի յաշխարհ,
Իմ չուրջս մարդ չը տեսայ,
Հա՛յրս... յայտնի չէր ո՞րն էր իմ հայր.
Եւ մայրս զրան մը տեղին վրայ
Չիս թողած էր, իր արհեստին
Խիստ պայմանաց հինգամբ,
Շանց ձագուց պէս եւ փողոցին
Ջաւախն եղաւ եւ աւանդ.
Յեկին, ձիւնին, փռչիւն մէջ
Քաղաքաւորով եւ մեծցալ,
Բայց թէ եւ որ, լքեալ ու խեղճ,
Եւ միշտ զրաւթ ապրեցայ :

Ու երգելի. թրա՛ լա՛ լա՛,
Բա՛ն, յիմա՛ն է որ կուլայ :

Ոչ դարձել եւ ոչ տան կեանք
Մանկութիւնս է վայելած.
Քիչ եղած են իմ բարեկամք,
Թշուառներ ինձ պէս լքուած.
Շատեր ինձմէ կը փախչէին
Երբ կեանքս անոնց պատմէի.
Եւ եղան որ ճակատ լեզբին
Բառ մը, ահա ու ստեղծ.
Բաղդն հարուածներ տեղաց անլերջ
Իմ ողբալի կեանքիս վրայ.
Բայց թէ եւ որ, լքեալ ու խեղճ,
Եւ միշտ զրաւթ ապրեցայ :

Ու երգելի. թրա՛ լա՛ լա՛,
Անձ՛թ է որ մարդ մը լայ :

Խօ՛ւ աւուրց մէջ պատմութեան
Եւ հրեշտակ մը սրբելի,
Այնքան ճերմակ, քնորոշ ա՛յնքան
Որ զա՛ն բարի կարծելի.
Բայց հեղեղի դիւ. ու Սերն բաւ.
« Մարդկութեան ա՛յս ու մըտք,
« Փողոցին վեր մի՛ ելնիք բնաւ. »
Բնա՛ք, մարդիկ սրտիս հուր,
Եւ թողելով յոյս ու անուրջ
Միտդ քրքիլ լինդալի.
Իմ կեանքս աղտոտ եղաւ մէկ քուրջ,
Բայց միշտ զրաւթ մընացի :

Ու երգելի. թրա՛ լա՛ լա՛,
Վա՛յ այն մարդուն որ կուլայ :

Պորժ չը գրուայ. աշխատութեան
Ջիւս անարման գառնելի.
Ամեն դռներ ինձ դողեցան,
Ամեն դէմք դարձաւ անդին.
Աշխարհս կռնակ դարձուց ինձի.
Եւ այ, անհոգ անտարբեր,
Մտր իմ տա՛կըս ցուցուցի.
Ձգիւնով Աստուած ինչ խորհէր
(Օ՛, ան չա՛տ վերն է, չա՛տ հետեւ)
Տեսնելով կեանքս եղելի.
Բայց երկնքն ու աստղերուն
Եւ միշտ լեզու հանցիլ :

Ու երգելի թրա՛ լա՛ լա՛,
Լաւ է զեպ մարդ քան թէ լայ :

Ճակատս խորում, մաղիս վրայ ձիւն,
Ոչ ձեւացած եմ հիւսկ.
Աչքերս մարած, ոտքս երկուն,
Ինքան ա՛յ արեւը ձիւնայ.
Այ լըմնացաւ, վերջը մօտ է.
Քիչ մ'այ, ու պիտի գնանամ.
Մըմըմուտքս զիտէր ինչ է
Այս հուսկ պատճառ. կը վախճամ
Որ անցելոյն յիշատակին
Յանկարձ կ'ըլլիմ կը տեղիմ...
Թող մարմնըս փողոց ձգեմ,
Ձե՛ւզեր աչքերս ու չլրիմ :

Թրալալալ, թրալալ,
Իմ վրաս մարդ թող չլրայ :

ՅԱՆՈՒՋԻՈ

ԿԱՐԵՒՈՐ

Մենէ խնդրուած է որ Պոլսոյ
համար ալ բաժանորդագրութիւն
հաստատենք. բայց Մայրաքաղաքին
բոլոր թաղերն ամեն առաւօտ թերթ
հասցնելու համար պէտք եղած կար-
գադրութիւնները գեւ. ձեռք առ-
նուած չըլլալով, կը յայտարարենք
թէ Պոլսէն բաժանորդներ կ'ընդո-
ւնինք պայմանաւ որ թերթերն ի Բե-
րա, ի Ղալաթիա եւ ի Շուկայ յանձ-
նուին. Բաժանորդագրութեան գինն
է տարին 300 թիւի համար 75 զրշ.
վրց տար 130 թիւի համար 40
զրշ :

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Իդիլի մեղ հաղորդուած է հե-
տեւեալ յօդուածը զոր կը հրատա-
րակենք ցոյց տալու համար թէ ինչ
է այն թատերադրութիւնը որուն համ-
բարեւոր արարած ու կայուն :

Կառույթն թէ այլ հին դարերուն
ոճով շինուած խաղը ինչպէ՞ս կրցած
է այնքան աղմուկ հանել. Յունաց
գեղարուեստական ճաշակի մասին
չտա լաւ գաղափար մը չենք ունե-
նար :

Ուրեմն, թէպէտ մեր կեանքի
հետ վերաբերութիւն չունի, բայց
իր նմոյշ արդի Յունական գրակա-
նութեան, թող կարգադրուի այս
յօդուած :

ԻՉՄԻՐ, 13 Յուլիս

Աւելի քան մի ամիս է ի վեր քաղա-
քիս թատերաւոր հասարակութիւնը լաւ
երեւոյթներ կը վայելէ հնորհիւ Աթէնքի
Մէթաքսէ. Հելլենական արամալը
խաւովն որոյ ներկայացումները անհու-
նապէս յաջողութիւն կը գտնեն մասնաւոր
կեր խաղին նիւթը առնուած է ազգային
կրօնին կեանքին :

Սոյն կարգի ներկայացումներու ա-
նկերակը ամենափայլունն է Մար-
թաքէ անուն երեք արարով իսկապէս
Հելլենական վարդապետ արդիւնք հանա-
րին ժողովրդական եւ բնութեւ գրիչ Տի-
մոքիլոս Գորովալի :

Մարթաքէ Բալլէ՛ր որ արդէն 30 ան-
գամ յԱթէնս եւ 40 անգամ ի Պոլսի ելն.
ի հանդէս եղած է իր ունեւորող ներկա-
յացումը բոլորեց հոս երէկ միշտ խուռն
բաղմունքներ մ'առնէ :

Ժողովուրդին ըրած այս ամենափա-
ռաւոր ընդունելութիւնը ամեն գովեստ-
ներէ արեւմտեան, ուստի աւելորդ չը
պիտի լինէր զուցէ՛ ծանօթացնել այս
սիրեակց մէջ յիշեալ երգախառն կա-
տակերգութիւնը որ է միանգամայն ժա-
մանակակից Հելլեն թատրոնի նորագոյն
եւ ընդարձակագոյն արտադրութիւնը :

Տեսարանն է յԱթէնս հարուած կալ-
ուածատերի մը տանը որտէ՛ր մը մէջ ուր
կը ծաւնն ամեն բոլոր սպասաւոր. եւ բա-
նասէնք. իրիսիս խոնարարը սեղանի
վրայ անկեւեւ հոգածութիւն եւ փոքի-
կոտութիւն մը ցոյց կուտայ մեծարեւո-
համար զՄարուայ լուսաշարար սպասու-
հին որ կարի գեղանի եւ հնորակ է :

Ճաշէն յետոյ երբ այլը միմեանն
նա կը հրապարակէ Մարուային սին մը
անուշեղէն զոր յատկապէս պատրաստել
էր ներս համար իրեն ապացոյց իւր սի-
րոյ եւ կազալէ ուսեղ զանի :

Մինչդեռ մին կը մերժէ եւ միւսն կը
թախանէ հնչակի հարուած մը վեր կը
կուլէ զինկոտ. Մարուայ վերջապէս
հանդէս ուսեղ անուշեղէն մը գուցէ քա-
ջակի տալու համար իրիսիս սիրոյն
որոյ լաւ տեղեակ էր. որովհետեւ նէ չէր
սիրել զիրիսիս որ էր պարզ խոնարար մը
ստանց լինելու հրապարակ, այլ կը սի-
րէր կառապանը Գոստանդին որոյ գե-
ղեցութիւնը եւս աւելի ի վեր կը հանէր
իր ունեւորող բարձր պատմական բերելը
եւ հակաբարձ ու փայլուն կոյրիները.
այլ ամենը վախճուց սպայի մը հովր կու-
տային Գոստանդինին եւ բոլորովին յա-
փառակեր Լին Մարուայի սիրտը :

Դժբաղդացեալ Մարուայ հակառակ
այն գործադրից անկարկներու եւ խօսքե-
րու զորս կուղղէր երեւին Գոստանդինի,
սա միշտ անապրելի կը գտնէր ներս
նկատմամբ — ճիշդ ինչպէս Մարուայ
հանգէպ իրիսիս. այսպէս լուսաշարին
իւր զգացումներուն հաշիւը կուտար ինք-
նիւն եւ անա Գոստանդին քօլը կուգայ
բաճկոնը ձեռքը վրայ եւ կը ինքզնի
բուլալին կարել նորա մի ջակուած Կա-
ճակը. Դիւրին է մակարեղի թէ ինչպէս
փոյթիւ կը կատարուի Գոստանդին ինք-
զիրը. — Աւելին հա՛մ Մարուայ անոր
կը կերցունէ իրեն համար պատրաստուած
անուշեղէնը եւ ամենազարեւի մի կերպիւ
եւ ձայնով իր սիրոյ յայտարարութիւնը
կընէ... :

Բայց կոչու եւ անցուի կառապանը
առարկելով թէ « պատկերը ունին իրենց
փուշեր » կը մերժէ անպիտի մի պաշտիկ
սրտէ լոյսեալ մարդը եւ անկեղծ սէրը
եւ ասիկ ի զատ կոճակին եւ անուշեղե-
նին համար անանց մի հնորակութիւն
յայտնելու կը մեկնի անմիջապէս ձգելով
զՄարուայ. —

Իրիսիս երբ վերադառնալով կը տես-
նէ անուշեղէնի սինակը պարագ, կը կար-
ծէ թէ Մարուայ կը զանի եւ իր
ուրախութիւնը անպատմելի է բայց կար-
ճառեւ միջոցի մը համար :

Բ. Արարին կը տեսնէ որ Մարու-

ային հարց Պարագ Լինարոսն՝ Անդրոս
կողմէն մի ապեղործ՝ Աթէնք եկած է
ծախելու թռչնապարդ հին մի քար զոր
գտած էր իր այրիկն :

Մարուային պաշտպան կալուածա-
ւերը նախապէս որուն կը ցուցուի քարը
3000 Քրանք կառաջարկէ յաւելլով միան-
գամայն որ կ'ընէ անիւ բարձր մի գին տը-
ւողներ լինէին ինք պատրաստ էր աւելի
եւս վճարելու. —

Ուրեմն յանկարծ Մարուային բաղդը
չինուած էր. այս երջանիկ լուրը գտա-
լինն կիմանայ Գոստանդին որ ի հաշիւ-
բանելով 3000 Քրանքի կտրիկ գումարը
նպատակաւ կը գտնէ Մարուայի հետ
ամուսնանալու գաղափարը եւ իսկոյն կը
ինքզնի նորա առաջին մերժումը եւ խօս-
քը թէ պատկերը ունին իրենց փուշերը,
զի ապահով է թէ սնուշտ իր 3000 Քը-
րանքին համար էր որ այժմ նա կուղի
զինքն առնէ :

Կառապանը երբեւ մը կընէ որ մինչեւ
իսկ եթէ Մարուայ 3 Քրանք իսկ չունե-
նար նա դարձեալ զնէ իւր կ'ընէ պիտի
ընէ :

Հուսկ ուրեմն կը նշանուին եւ կորո-
չեն ընդ փոյթ կատարել հարմիրք. —
Իրիսիս կը տեղեկանայ եղելու-
թեանը բարկութիւնն եւ վիշտէն ոչ միայն
հաղար կտոր կընէ անուշեղէնի սինակը
այլ եւ իր օգնականը ինքզնի մնաւորն
ստատիկ ծնծելով թիւթ մի վերք կը դար-
ձուի. ապա պատրաստութիւններ կը
տեսնէ հետանալու իրեն համար այդ դժ-
բաղդ տեսնէ :

Ուրիշ երկու սպասաւորներ ալ Մա-
րուային նկատմամբ սատակ վէճի մը
բռնուելով իրենց մէջ մին կը վերադա-
միւնէր գլուխը. անտարբեր ու ինքնասէր
կառապանը այս դէպքերուն վրայ քօլի
մը կը թողու. եւ չէրէ լա՛ ֆ-ֆ կը պօսայ
Գ. Արարին գործերը տարբեր մի գոյն
կատանան, պարագ Լինարոս քարը ցոյց
տուր էր չուկային հազախներուն որոնք
զանի ստու գտած էին եւ բոլորովին ա-
նարժէք :

Գոստանդինի զգացումները փոխուե-
լու վրայ են, Մարուային պատմել է :

Բայց պարագ Լինարոսն որ ուղղաւ-
որութիւն աւելի կը սիրէ արժանք իր
յայտը դրած է կալուածատէրին վրայ որուն
պիտի ծախէ քարը ի գին արդէն առա-
ջարկեալ 3000 Քր. եւ անա պարզաբ
մի կ'սիս ապեղործին իր գտնի եւ կա-
ռապանին միջեւ, Մարուայ կընդունանայ
իւր հորը խորհուրդին՝ զի չուղի խաղուի
իւր տէրը որոյ հաղը կուտէր. իսկ Գոս-
տանդին իւր շար պիտեղով, ոչ ոք կուտայ
բռնուելուն զիտարութիւններ եւ որ աւե-
լին է այնքան չուտ մոտանալով իր երբե-
մը՝ կառապանը խղի իր խօսքը եթէ 3000
Քր. ը ձեռք չանցնի :

Վերջապէս Պարագ Լինարոսն կը
գործարէ իր խորհուրդը, կալուածատե-
րին կը յայտարարէ թէ չի նկատելով ու-
րիշներուն տուած գինը կը փախարի ա-
նոր ծախել իր քարը ու կը ինքզնի իսկ որ
չնորժ ընէ աւելի քան մը վճարէ :

Մարուայ չի կրնար տանիլ այս խա-
րէութիւն. եւ կ'իմացունէ իր տէրին թէ
քարը սուտ եղած էր եւ թէ 3 Քր. իսկ
չէր արժէր :

Կալուածատէրը կը զարմանայ քարին
սուտ հոգաւորութեան վրայ, եւ ինքը որ
լաւ կը համարէր հոգաւորին ընդհակառա-
կը կը գտնէր. ուստի կ'առնէ զանի աւելի
բարակ զննութեան մը եւ ինքզնի կը հա-
մար. իսկ Գոստանդին խնայալով Մարու-
ային ըրած գործունէութիւնը կը յայտա-
րարէ թէ ինք չէր այլ եւս նորա նշա-
նածը :

Հապա ձերմունդն բարկութիւնը որ
չափ չունի ու հազար լուսանք կը թա-
փէ իրեն Մարուային վրայ որ կուլայ
գտնաւորէ :

Այսու ամենայնիւ Պարագ Լինարոսն
որ էսպէս կը փախարէր երջանիկ ընել
իւր անուրբ կառաջարկէ կառապանին
կը կը գտնէր. ուստի կ'առնէ զանի աւելի
բարակ զննութեան մը եւ ինքզնի կը հա-
մար. իսկ Գոստանդին խնայալով Մարու-
ային ըրած գործունէութիւնը կը յայտա-
րարէ թէ ինք չէր այլ եւս նորա նշա-
նածը :

Հապա ձերմունդն բարկութիւնը որ
չափ չունի ու հազար լուսանք կը թա-
փէ իրեն Մարուային վրայ որ կուլայ
գտնաւորէ :

Այսու ամենայնիւ Պարագ Լինարոսն
որ էսպէս կը փախարէր երջանիկ ընել
իւր անուրբ կառաջարկէ կառապանին
կը կը գտնէր. ուստի կ'առնէ զանի աւելի
բարակ զննութեան մը եւ ինքզնի կը հա-
մար. իսկ Գոստանդին խնայալով Մարու-
ային ըրած գործունէութիւնը կը յայտա-
րարէ թէ ինք չէր այլ եւս նորա նշա-
նածը :

Պարուային «Քարդ ուշի ուշով զննեցի, ու-
պահայի եմ թէ սուտ չէ, բայց 3000 Քրանք
չարկուի այլ կարծէ 10,000 Քրանք որով-
հետեւ հեռաւոր հոտիման մի կը պատ-
կանի» ու անմիջապէս գրաւանին կը հանէ
պանդոտներու ծրար մը զոր ձերմունդն
մէկէն չուրթելուն կը տանի եւ տանիցիս
խաչակներով երեսը՝ երկրորդութիւն
կընէ. իսկ կալուածատէրը գտնաւորով Մա-
րուային կընէ, « աւաղի զեղի ալ 5000
Քրանք զորս կը պարգևեւմ ի վարձատ-
րութիւն քու մեծ պարկեշտութեանը եւ
հաւատարմութեանը եւ կը փախարի տեւ-
նել ժամ տալով քու պատկերի յանձնարի
հետ մի կ'ընդհանրութեան » Թէ նորա
եւ թէ ամենուն աչքեր յառած էին այն
միջոցին Գոստանդինի վրայ որ երջանիկ
փեսա մը պիտի լինէր :

Բայց որչափ մեծ եղաւ ընդհանուր
զարմանքը երբ Մարուայ պահ մը մաս-
նէն յետոյ յայտարարեց թէ չսիրել այլ
եւս Գոստանդին այլ կը սիրէ զիրիսիս
ինչ որ քիչ մ'առաջ խոստովանելու ամա-
շկ էր. Այսպէս Հարսանիքը կը սկսի,
սիրիսիս մը բայց աւ
